

Omställning till god och nära vård

Sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson

Pressträff 22 januari 2025

Omställning mot en god och nära vård fortsätter

- Fler vårdplatser behövs i den specialiserade vården såväl som en utbyggd primärvård.
- Omställningen fortsätter mot en god och nära vård där primärvården utgör en större andel av hälso- och sjukvården.
- Med en utbyggd primärvård kan slutenvård i högre grad undvikas och sjukhusvården användas mer effektivt.

Nuläge

- Stort stöd för omställningens mål – arbete pågår i regioner och kommuner.
- Ökad samverkan och samordning mellan regioner och kommuner på länsnivå.
- Få synliga effekter hittills för patienter och medarbetare.

Nuläge

- Utmaning att skapa långsiktigt och uthålligt utvecklingsarbete.
- Viktigt att fortsätta omställningsarbetet trots ekonomiska utmaningar.
- Kontinuitet, tillgänglighet och personcentrering kan ge effektivare vård

Regeringens stöd till omställningen

- Tydlighet om långsiktig inriktning, t.ex.
 - Flera propositioner som visar regeringens tydliga inriktning
- Riktade medel till hälso- och sjukvården, t.ex.
 - Årliga överenskommelser med SKR 2019-2024
 - **Fr.o.m. 2025 fördelas medel till huvudmännen genom ny statsbidragsförordning.**
- Myndighetsuppdrag, t.ex.
 - till Socialstyrelsen att främja, stödja och följa upp omställningen (t.o.m. 2028)
 - till Vård- och omsorgsanalys att utvärdera omställningen (t.o.m. 2025), samt specifikt om fast läkarkontakt i primärvården (t.o.m. 2027)

Forskning och omställningen mot en god och nära vård

- Två satsningar i Forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2024:
 - En fortsatt och förstärkt satsning via Vetenskapsrådet för att stärka upp primärvårdens förutsättningar för forskning
 - En ny satsning via Forte som är fokuserad på organisering för och effekter av omställningen
- Uppdrag till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys att utvärdera lagstiftningen om primärvårdens grunduppdrag

Förordning om statsbidrag till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård

Övergången ökar tydlighet och förutsägbarhet

- Överenskommelserna mellan regeringen och SKR har kritiserats från olika håll. Bl.a.:
 - Överenskommelser har inte bedömts vara en lämplig form för samverkan mellan staten och kommunsektorn
 - Socialstyrelsens roll i samverkan mellan staten och huvudmännen bör stärkas.
- Två nya statsbidragsförordningar fr.o.m. 2025

Förordningarna administreras av Socialstyrelsen

- Statsbidragsförordningarna administreras av Socialstyrelsen, utifrån regeringens beslut om fördelning.
- Huvudmännen behöver inte ansöka om medel.
- Socialstyrelsen har pågående uppdrag att stötta arbetet inom tillgänglighetsområdet och god och nära vård.

Knappt 3,7 miljarder kronor till omställningen 2025

- Medel som avsätts till regioner:
 - Baseras på befolkning: 2,6 miljarder kronor
 - För utveckling av primärvården i landsbygd och glesbygd: 150 miljoner kronor
- Medel som avsätts till kommuner
 - Baseras på befolkning samt antal personer med kommunal hälso- och sjukvård: 750 miljoner kronor
 - För utveckling av primärvården i landsbygd och glesbygd: 150 miljoner kronor

Bidrag lämnas för insatser som avser -

1. **kontinuitet** i primärvården, inklusive fast läkarkontakt,
2. **tillgänglighet** i primärvården
3. **förebyggande och hälsofrämjande** arbete
4. **habiliterande och rehabiliterande** arbete
5. **personcentrering** av hälso- och sjukvården
6. **planering och samverkan** mellan kommun och region
7. **kompetensförsörjning och arbetsmiljö** i primärvården
8. Utveckling av primärvården i **landsbygd och glesbygd**.

Detta återspeglar den inriktning för omställningen som sedan tidigare slagits fast i flera propositioner

Sammanfattning

- Omställningen mot en god och nära vård, där primärvården utgör en större andel av hälso- och sjukvården ska fortsätta
- Förordningen om statsbidrag till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård ersätter fr.o.m. 2025 tidigare överenskommelse med SKR
- För 2025 avser regeringen fördela knappt 3,7 miljarder kronor genom den nya statsbidragsförordningen
- Två satsningar på god och nära vård görs i den nya forsknings- och innovationspolitiska propositionen
- Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har fått i uppdrag att utvärdera lagstiftningen om primärvårdens grunduppdrag

Omställning till god och nära vård

Sjukvårdsminister Acko Ankarberg Johansson

Pressträff 22 januari 2025

